

Korsnäs Hembygdsmuseum

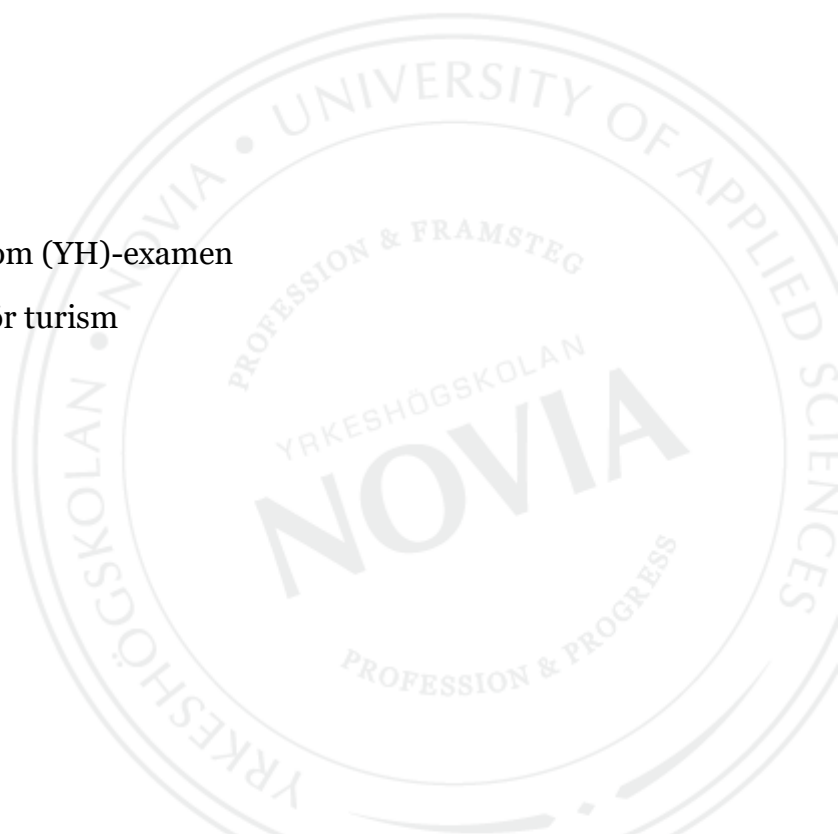
Evenemangs- och utvecklingsförslag

Emma Ulfvens

Examensarbete för restonom (YH)-examen

Utbildningsprogrammet för turism

Åbo 2016

EXAMENSARBETE

Författare: Emma Ulfvens

Utbildningsprogram och ort: Turism, Åbo

Inriktningsalternativ/Fördjupning: Omvärldsanalys, museiverksamhet, trendspaning, utveckling, evenemang

Handledare: Maria Engberg

Titel: Korsnäs Hembygdsmuseum- Evenemangs- och utvecklingsförslag

Datum 17.11.2016 Sidantal 29 Bilagor 2

Abstrakt

Detta examens arbete handlar om att få fram en framtidsutsikt för Korsnäs HembygdsMuseums verksamhet. För att få fram en framtidsutsikt så används ändamålsenliga metoder samt redogörelse för verksamhetens historia, utveckling och verksamhet idag.

Syftet med examensarbetet är få fram en framtidsutsikt för verksamheten och utveckla den genom förbättring av verksamheten och arrangering nya evenemang. Jag använder teori och metoder från omvärldsanalys och trendspaning. Genom analyserna framkommer förbättringsförslag samt exempel på nya evenemang som skulle kunna ordnas.

För att nå min syfte har jag redogjort för Korsnäs HembygdsMuseums historia, utveckling och nutida verksamhet samt utfört analyser för att få fram utvecklingsmöjligheter för verksamheten och undersökt andra hembygdsMuseers evenemang. Jag har även utfört en telefonintervju med hembygdsföreningens ordförande för att få hennes syn på verksamhetens framtid.

Språk: Svenska Nyckelord: Omvärldsanalys, Museum, Korsnäs Hembygdsmuseum, trendspaning, utveckling, evenemang

BACHELOR'S THESIS

Author: Emma Ulfvens

Degree Programme: Tourism

Specialization: Environmental scanning, museum activities, trendwatching, development, events

Supervisors: Maria Engberg

Title: Korsnäs Local Heritage Museum- Event- and development suggestions

Date 17.11.2016 Number of pages 29 Appendices 2

Summary

This Bachelor's thesis is to develop a possible future prospect of Korsnäs Local Heritage Museum's activities. In order to do this, I am using appropriate techniques and explain the operation's history, development and operations today. The aim of the thesis is to produce an outlook for the business and develop the museum and provide examples of new events that could be organized. I use theories and methods from environment scanning and trendspotting. Through the analyses I am giving suggestions of improvement and suggestions for events. To achieve my purpose I have explained Korsnäs Local Heritage Museum's history, development and current operations, and conducted analyzes to generate development opportunities for the business. I have also examined other events local history museums and had an phone interview with the president of the Korsnäs Local Heritage museum to get her opinion of the future of the museum.

Language: Swedish Key words: Korsnäs Local Heritage Museum, environmental scanning, trendwatching, development, event

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	1
1.1 Syfte	1
1.2 Arbetets struktur och uppdragsgivare	2
1.3 Mina arbetsuppgifter	2
2. Korsnäs Hembygdsmuseum	3
2.1 Utrymmen och föremål.....	3
2.2 Museets uppkomst, historia och utveckling från 1940-talet	6
3. Verksamhet från år 2010 framåt	7
3.1 Sommaren 2016.....	9
4. Omvärldsanalys och trendspaning.....	11
4.1 Egna observationer under sommaren 2016.....	14
4.2 SWOT-analys.....	15
4.3 VRIO-analys	15
4.4 Konsekvens-analys	16
4.5 Tillämpning av SWOT-analys	17
4.6 Tillämpning av VRIO-analys.....	22
4.7 Tillämpning av Konsekvensanalys	24
5. Resultat och förslag för framtiden.....	25
6. Sammanfattning.....	26
Källförteckning	28
1 Bilagor	1

1. Inledning

I Finland finns många hembygdsmuseer som visar upp bruksföremål, bilder och berättelser från bygder runt om i landet. Österbotten är ett av de mest intressanta landskapen i Finland, här finns ett hundratal museer. (museiportalenosterbotten.fi, u.d.) Ett hembygdsmuseum är perfekt besöksmål för att lära sig om sin egen historia och hembygd på ett intressant sätt. Varje bygd bär på en egen historia som är unik för just den platsen. Det är vanligast att dessa museer visar upp hur självhushållet fungerade under 1800-talet men även skolverksamhet och näringsliv såsom jordbruk och fiske. Hembygdsmuseerna varierar i storlek beroende på hur många föremål det finns att visa upp och hur unika de är.

Museerna tas oftast omhand av en hembygdsförening som oftast finansieras av olika stöd. En hembygdsförening samlar in föremålen och information för att dokumentera livet på orten förr och nu. (antyda.se, 2016) De ordnar även lokala evenemang. Sommartid är det mer aktivitet på museiområdena än på vintern. Under sommarmånaderna finns oftast en guide på området som för en liten slant i inträde gärna visar runt i områdenas byggnader. På somrarna ordnas aktiviteter för människor i alla åldrar. Kulturella evenemang som latdag och gammaldags bondbröllop är exempel på evenemang under sommarmånaderna.

Bakgrunden till detta examensarbete kommer från att jag under två somrar arbetat på två olika hembygdsmuseer i Syd-Österbotten. Jag har förundrats över det låga besöksantalet som är ca 3 gäster/dag och låga antalet besökare vid sommarevenemang. Jag har för mig själv funderat över hembygdsmuseers framtid och hur den kommer att se ut. Kommer Korsnäs Hembygdsförening att klara sig i framtiden då de aktiva inom föreningen åldras? Vad behöver göras för att locka unga förmågor till verksamheten och få den att utvecklas och leva vidare?

1.1 Syfte

Syftet med examensarbetet är att påvisa möjliga framtidsutsikter för Korsnäs Hembygdsmuseum. I detta arbete kommer jag att använda mig av en SWOT, VRIO och konsekvensanalys. SWOT-analysen tillämpas för att få fram museets styrkor, svagheter, möjligheter och hot. VRIO-analysen används för att ta fram museets värdefulla, ovanliga egenskaper samt konkurrensfördel och möjligheter för utveckling. Konsekvensanalysen används för att få fram konsekvenserna för samhället ifall museets aktivitet avtar. För att förutspå framtiden kommer jag att redogöra för föreningens uppkomst, historia och utveckling samt analysmetoder från teorierna omvärldsanalys och trendspaningsteorier.

Metoderna SWOT, VRIO- och konsekvensanalys används eftersom de är kända för mig från förr och för att de är ändamålsenliga i arbetet för att de ger översikt av museets styrkor, utvecklingsmöjligheter och betydelse för Korsnäs. Jag kommer även att ge exempel på förbättringsförslag och evenemang som kunde ordnas. Genom att göra förbättringar och nya evenemang så lockas både turister och lokala besökare till museet. Användarna av examensarbetets resultat är Korsnäs Hembygdsförening.

1.2 Arbetets struktur och uppdragsgivare

I början av examensarbetet redogörs för Korsnäs HembygdsMuseums utrymmen och föremål, uppkomst samt verksamhet då och nu. Teorierna som presenteras kommer från trendsanning och omvärldsanalys och metoder från båda teorier används. Arbetet innehåller bilder från museet, evenemang och av analysmetoder. Eftersom jag har arbetat på Korsnäs Hembygdsmuseum under tiden 28.6.2016- 7.8.2016 och är välbekant med verksamheten så används många bilder. Bilderna är nödvändiga för att underlätta förståelsen av arbetet. Korsnäs Hembygdsförening fungerar som uppdragsgivare för detta arbete. Kärnpersoner inom föreningen har visat sitt intresse för arbetet.

1.3 Mina arbetsuppgifter

Jag har under tiden 28.6.2016- 7.8.2016 jobbat som guide vid museet. Till guidens uppgifter hör förutom att guida i museet också att guida i lanthandeln och på loftbyggnaden som finns på museiområdet. Vid guidning tar guiden emot inträdesavgiften och ber gästerna att skriva i gästboken. Städning av museets utrymmen görs efter behov och det görs ofta för att det snabbt kommer spindelnät i taken. Till arbetsuppgifterna hör också att sköta gården inklusive gräsklippning och skötsel av örtagården. Vid behov rensas rabatter och övriga planteringar.

Till guidens uppgifter hör även att sälja böcker och souvenirer. I museet säljs böcker om Korsnäs historia, böcker om Korsnäströjan m.m. Souvenirer såsom vantar och sockor i Korsnäs mönster finns att köpa. Till försäljning finns mönster till dem och Korsnäströjan. Som souvenirer finns att köpas små trädockor klädda i Korsnäströjor och vykort med motiv från museet och Prästgårdsmuseet som finns på samma område. Under dessa veckor har jag även fortsatt på det påbörjade arbetet att digitalt katalogisera museets föremål. Information om föremålen finns nedskrivna förhand med tillhörande bild av hur föremålet ser ut och dessa föremål skrivs av och sätts in i Excel-tabeller. Föremålens namn, användning och ursprung mm. sätts in i tabeller.

2. Korsnäs Hembygdsmuseum

Korsnäs Hembygdsmuseum består idag av en drängstuga, en väderkvarn, en loftbyggnad och ett spannmålmagasin. Lantbondestugan (Bild 1&2) eller storstugan är kanske det mest speciella rummet. Inredningen i stugan är typisk, tidigt 1900-tal. Stugan stod tidigare i Korsnäs kyrkby och flyttades år 1956 till den plats där den står idag. I stugan finns bl.a. två högsängar, bänkar runt väggarna, långbord, hushållsföremål och en öppen spis. Väggarna pryds av tavlor med religiösa texter och föremål som t.ex. instrument och köksredskap. (Lenlund, ss. 1, 2)

Bild 1 Storstugan (korsnäs.hembygd.fi, u.d.)

Bild 2 Storstugan (korsnäs.hembygd.fi, u.d.)

2.1 Utrymmen och föremål

I denna del redogörs noggrannare för textilrummet och säljaksutställningen, eftersom de är speciella för Korsnäs Hembygdsmuseum. Säljakten var en viktig näring i kusttrakten. Korsnäs Kommuns vapen är två korslagda vekare, alltså vapen för säljakt. Detta rum finns på storstugans vind. I ord och bild finns det beskrivet hur det såg ut och gick till då människor gav sig ut på ”fälan”, säljakt. (Bild 3) Säljakten pågick på vårvintern och kunde ta mellan 12-15 veckor. En lista med saker att ha med sig under jakten finns att skåda i säljaksrummet. Här finns lodbössor, redskap och verktyg som användes i jakten, fältbyttor

för förvaring av mat. Golvet täcks av halmmattor och väggarna pryds av tavlor med bilder och beskrivning av jakten. Här finns även en uppstoppad säl att beskåda. (Lenlund, s. 4)

Bild 3 Säljaksrummet (Foto: Emma Ulfvens)

Museet håller en stor textilsamling som innehåller fälttäcken, vepor, kjolar m.m.

Vävkonsten i Korsnäs kännetecknas av mycket färg, särskilt rött och grönt. Dessa färger finns mycket representerade på tyg här. I museet finns även ett rum med brudklädsel (bild 4) och en stor röd papperskrona som var aktuell under 1800-talet. Korsnäs folkdräkt finns att beskåda och smycken och tyger som bruden pyntades med. (Lenlund, s. 5)

Bild 4 Brudrummet (Foto: Emma Ulfvens) Bild 5 Textilrummet (Foto: Emma Ulfvens)

I slutet på 1800-talet och början på 1900-talet så stickades och användes en s.k.

Korsnäströja (bild 6). Denna typ av tröja är speciell för Korsnäs och förekommer både som

virkad och stickad i granna färger. Denna typ av tröja användes ursprungligen endast vid festligare tillfällen. Tröjan är också känd för den speciella tekniken. Tre kvinnor kunde sticka på en tröja samtidigt. Kvinnorna som stickade dessa var riktiga mästare.

Korsnäströjorna är även kända ute i världen. Museet håller en stor samling Korsnäs tröjor i olika valörer och från olika tidsperioder. Den äldsta tröjan är från år 1864. (Lenlund, s. 6) I museet finns mönster att köpas för den som vill prova på att själv göra en tröja.

Bild 6 Rummet med Korsnäströjor (Foto: Emma Ulfvens)

På området finns även ett spannmålsmagasin, som är i tre våningar och agerar utställningsutrymme och tidigare fungerade som försäljningsutrymme för lokala hantverk. Kördon och jordbruksredskap förvaras här, bl.a. Korsnäs första traktor förvaras här. Magasinet användes av byasamhället och var mycket viktigt och föll i händerna på hembygdsmuseet år 1991. (Lenlund, s. 3) Andra byggnader ute på gården är boden med en lanthandel som förvarar föremål från tiden efter andra världskriget. Här finns allt från kryddor till skor och ransoneringskort. Ovanför lanthandeln finns ett 40- och 50-tals rum som visar tidsenliga föremål. Här finns serviser, plättpannor, en spis och köksredskap. Golvet pryds av långa vävda mattor. I intilliggande rum finns en pigkammare som visar hur pigorna levde uppe på loftet under sommarmånaderna. I detta rum finns två utdragbara sängar, kläder, en byrå med bl.a. en glasflaska för sprit och ett litet glas. När bypojkar kom till pigan på frieri kunde de bli bjudna på en liten snaps. Här finns även tyger

representerade och ett redskap för att tillverka vadderade täcken. Väggarna täcks av tavlor och gammal tapet. (korsnäs.hembygd.fi, u.d.)

2.2 Museets uppkomst, historia och utveckling från 1940-talet

Efter kriget på 1940-talet var hembygdsföreningar ett sätt att stärka den nationella identiteten och föreningarna blev aktiva igen efter att ta legat i dvala under krigsåren. Samtidigt grundades många finskaorganisationer och på svenskt håll hembygdsförbund först år 1983. På 1960-talet fick hembygdsföreningar nya målsättningar bl.a. hembygdsforskningar. Korsnäs blev redan på 1930-talet en plats för hembygdsforskning. (Mannfolk, Nummelin, & Nyström, 2005, ss. 9,10)

År 1929 grundade Runar Holm en hembygds- och nykterhetsförening i Korsnäs. Han var mycket aktiv i Korsnäs och ordnade teaterföreställningar samt planterade björkalléer. Runar flyttade efter kriget till Vasa och då gjorde hans bror Helge Holm ett försök att bilda en ny hembygdsförening. Han var driftig och drev på museiplanerna och insamling av föremål från nejden. År 1950 samlades 45 personer till möte på ett kafé i Korsnäs för att bilda en museiförening. Aktiviteten avstannade ända till 1964 eftersom förvaringsutrymmen för samlade föremål saknades. Helge och hans vänner och kollegor började städa den oanvända lantbondestugan för att använda den som förvaringsplats. Redan 1948 hade de fått tillåtelse att använda stugan men det tog många år innan arbetet kom i gång. Efter Helge Holms bortgång 1960 fortsatte Adolf Evald Wendelin att samla föremål från nejden och var på det viset en avgörande person för att aktivera föreningen igen. År 1966 blev Korsnäs museiförening till och registrerades först 1975 som Korsnäs Hembygdsförening r.f. (Mannfolk, Nummelin, & Nyström, 2005, s. 11) Museet utvecklades mer och mer och fler och fler föremål samlades in. Textilrummet kom till redan 1965 och därefter har textilier tillkommit till samlingen t.ex. den första Korsnäs tröjan kom till museet 1981. Året före rustades lantbondestugan upp och fick sina stänktapeter, sängar och bänkar m.m. År 1975 börjades katalogiseringen av föremålen med hjälp av studerande från Åbo Akademi. Vid den här tiden hade museet ca 800 föremål. (Mannfolk, Nummelin, & Nyström, 2005, ss. 45,46)

År 1969 hölls den första sommarfesten för människor som var bosatta utomlands med rötterna i Korsnäs. I hembygdsfesten ingick program och matservering ute på gården vid museet. Temat för sådana hembygdsfester är bygdens historia, seder och bruk förr i tiden. På programmet stod bl.a. diktläsning, sång, festtal och servering av klimpsoppa. Tidigare ordnades på området ”Majleken” som var en tillställning för barn och de fick lära sig att

dansa ringdanser och lekar som förr i tiden. (Lenlund, s. 9) År 1972 ordnades för första gången kardar,- skrubblar (moment före kardning)-spinnarbal och skolbarn kom till museet. Förutom att prova på hantverks- och handarbete fick de kärna eget smör. I början var gästerna lågstadiebarn men med tiden kom också högstadieelever till detta evenemang. (Mannfolk, Nummelin, & Nyström, 2005, ss. 46,47) Med tiden har evenemangen blivit fler, bl.a. berättarkvällar, hantverksdagar, konstutställningar och julmarknader har tillkommit sedan 1990-talet.

Hembygdsföreningens stadgar inriktas på kärleken och hängivenheten till hembygden samt att skydda den. Sedan museets och hembygdsföreningens början så har verksamheten blivit mer utåtriktad och vikt har lagts på att föra över de gamlas hantverksskunnande och historia över till den yngre generationen. (Mannfolk, Nummelin, & Nyström, 2005, s. 7)

3. Verksamhet från år 2010 framåt

År 2010 besöktes museet av 389 personer, dessa uppgifter är beräknade enligt underskrifter i museets gästbok. Betydligt fler har rört sig på området men det är svårare att kontrollera antalet eftersom området är öppet dygnet runt och folk kan ströva fritt på promenadstigarna runt området. Samma år skedde en filminspelning på området, och besöktes av internationella gäster. (Höglund-Rusk, Hofman, & Mannfolk, Korsnäsbygden 1, 2011, s. 78)

År 2010 hölls evenemanget ”Det händer med små händer” som visar levnadssätt på medeltiden. Kläder och lekar är från medeltiden. (Höglund-Rusk, Hofman, & Mannfolk, Korsnäsbygden 1, 2011, s. 79) Barn kunde bl.a. prova på trädgårdsarbete, olika typer av handarbete, blomsterarrangemang och gå på stylvor. Mat serverades också. Rätter som grönsakspytt, nygräddat bröd och till efterrätt blev det rabarber, fikon och russin. Bordsskick lärdes ut i samband med måltiden. Både barn och ledare hade medeltida kläder på sig och tillhörande smycken. Detta evenemang stöds av Svenska Kulturfonden och Liv i Landet. Korsnäs Hembygdsförening r.f. har gett ut skriften ”Barnen på museitunet- Kulturarv för nya generationer” 2014 i samband med hembygdsföreningens 50-årsjubileum. Skriften innehåller bilder från evenemanget ”Det händer med små händer”. Syftet med skriften är att bevara bygdens historia och föra kunskapen om bruk och gamla seder vidare till nya generationer.

Under Korsnäs veckan som infaller i början av juli hade museet öppet hus. Förutom att bekanta sig med området och museibyggnaderna så kunde intresserade besökskåda

tillverkningen av korsnäströjan, mössor, vantar och skor gjorda av halm. Den dagen fanns också guider på plats. (Höglund-Rusk, Hofman, & Mannfolk, Korsnäsbygden 1, 2011, s. 79) Berättarkvällar har också hållits i museet på höstarna. År 2010 innehöll berättarkvällen sagoberättande, möjlighet att baka eget bröd och visning av området. På evenemang kom skol- och dagisbarn med lärare. Förutom att höra sagor fick barnen prova på att tröska med slagor (tvådelad klubba) och att äta pannstek, en ovanlig maträtt nuförtiden. Efter maten blev det visning av områdets kvarn och tävling i att gå på stylvor. Inne i museet hölls knep och knåp, pyssel och berättande om Korsnäströjorna och andra textilier. Berättelser om t.ex. maredar och minnesanteckningar från Korsnäs lästes under kvällens lopp. När mörkret sänkts sig så erbjöds en eldshow som en fin avslutning på dagen. (Höglund-Rusk, Hofman, & Mannfolk, Korsnäsbygden 1, 2011, s. 80)

På vintern 2010 hölls lillajulsmarknad i museet. Detta är en tradition som funnits länge. Museet var julpyntat med en gran hängandes i taket och klädd med tidsenliga dekorationer, såsom tomtar gjorda av garn och julkort i granna färger. Som mat erbjöds korngröt. Det fanns bakverk, senap och julprydnader till försäljning i textilrummet. Lotteri fanns också. Som pris fanns en löpare i Korsnäs färger, en Korsnäsmössa och Korsnäsvantar och diverse småvinster. Senare kom tomten på besök och det blev ringdans och glögg. Ute på gården såldes kransar, dekorationer och bakverk. (Höglund-Rusk, Hofman, & Mannfolk, Korsnäsbygden 1, 2011, s. 81) Även 2011 hölls "Det händer med små händer" och barnen fick prova på att tvätta kläder för hand och tillverkade klädnypor. Barnen tillverkade egna kakor och tillverkade fågelholkar. (Höglund-Rusk, Hofman, & Mannfolk, Korsnäsbygden 2, 2012, s. 72)

Museet hade besök av "Ordkonst" (Förening) och detta år (2011) under Korsnäs veckan hölls "Diktens och sommaren dag" på området. Man kunde ta promenader på områdets fina stigar eller delta i gruppskrivningar. Temat för skrivningarna var Havets gåva och Kvarkens natur. Förutom detta bjöds det på högläsning och musik. I textilrummet visades tillverkningen av Korsnäströjan. Även den sommaren hölls berättarkväll då programmet var för barn och föräldrar och de fick baka eget bröd och grädda det i järnåldersugnen och kärna eget smör. Lillajulsmarknaden detta år gick till på samma vis som tidigare med julgröt och försäljning och pyssel. (Höglund-Rusk, Hofman, & Mannfolk, Korsnäsbygden 2, 2012, ss. 72,73)

Den sommaren efterfrågades det allt mer att guidningen skulle hållas på fullständig dialekt. Den sommaren (2012) hölls ett jämställdhetsseminarium i museet. Deltagare från Belgien, Spanien, Tjeckien och Turkiet deltog. Seminariet var uppskattat och

kommunikationsspråket som användes var engelska. (Höglund-Rusk, Hofman, & Mannfolk, 2015, s. 78)

En sommardag 2012 samlades boende och personal från ålderdomshemmet Lärknäs (I Korsnäs) vid museet och hade fikastund och njöt av den fina omgivningen. Efter kaffet blev det rundtur i museet. Det året(2012) gav bygdeforskarna Gretel och Martin Dahlberg över sin samling och forskning om Korsnäströjan och andra textilier till museet. Till forskningen hör bl.a. brudklädsel från 1800-talets slut. Forskningen kring den finns i skriften ”Brud i skrud” som finns i museet. (Höglund-Rusk, Hofman, & Mannfolk, 2015, s. 78)

3.1 Sommaren 2016

I detta kapitel redogörs för bondbröllop och lantdagen. Lantdagen redogörs igen eftersom jag var på plats den dagen och arbetade som guide. Den 9.7.2016 ordnades ett gammeldags bondbröllop. Bondbröllopet var nytt för Korsnäs och därför behandlar jag det i ett skilt kapitel. Evenemanget visade upp glimtar från tre dagars bröllopsfirande på slutet av 1800-talet. Bondbröllopet blev lyckat och skulle kunna vara ett evenemang vid museet som skulle kunna vara återkommande varje eller varannan sommar.

Bild 7 Brudparets ankomst till bröllopet (Foto: Christina Mannfolk)

Jag var brud och fick bära den speciella brudklädseln och den stora präktiga kronan. Dagen börjades med att klä mig i gammaldags kläder och tillhörande dekoration, ett frisörsbesök för att få fast kronan och få en gammaldags frisyr. Efteråt åkte jag och brudgummen med häst och kärra genom Korsnäs Kyrkoby till två ålderdomshem och visade upp oss. (bild 7) Det var roligt att se de äldres intresse och fascination över våra utstyrselar. Senare anlände vi till museigården och satte oss vid ett långbord med våra ”föräldrar”. Efteråt följde

program som skål med brudparets föräldrar, allsånger till musik från dragspel, brudvalsens, kafferep och besök av ”golvståndare” dvs folk som inte var bjudna på bröllopet men alltid kom lagom då det vankades mat. Till sist fick gästerna ge pengar på brudfatet, och betala så mycket som de tyckte att tillställningen och fiket var värt. Evenemanget drog många besökare, ca 80 personer och alla var nöjda med dagen.

Bild 8 Bild av brudparet med föräldrar samt prästpar (Foto: Christina Mannfolk)

Övriga deltagare och planerare i evenemanget var hembygdens styrelsemedlemmar samt hembygdens medlemmar som hade dekorerat gården och ordnat det praktiska. Dagen var en rolig och annorlunda arbetsdag.

Bild 9 Brudvals (Foto: Christina Mannfolk)

Lantdagen hölls lördagen den 13.8. Lantdagen innebär program och försäljning på museiområdet. På museigården fanns försäljning av fiskeredskap, mattor, skönhetsprodukter, bakverk m.m. Gården var full med olika försäljare och på plats kunde

köpas olika sorters mat, t.ex. specialiteter från Syrien och Irak samt en läcker fisksoppa. På programmet stod utnämning av årets kulturbärare, program för barn, festtal, tal av Korsnäs kommuns direktör samt musik av en grekisk orkester samt en dansgrupp som dansade grekisk folkdans. Inne i museet sålde föreningsmedlemmar sockermunkar och visade tremansstickningen av Korsnäströjan. I rummet med Korsnäströjorna hölls stickningen samt visning av Korsnäströjan filmen som gjordes av Korsnäs Hembygdsförening sommaren 2015. Inne i storstugan visades bilder från bondbröllopet på storskärm. Lantdagen skulle i framtiden kunna arrangeras inomhus vid UF- lokalen i Korsnäs så att evenemanget inte skulle påverkas av vädret.

Nu har jag redogjort för Korsnäs Hembygdsmuseums utveckling, historia och verksamhet idag. I nästa kapitel behandlas teorierna för trendspaning och omvärldsanalys. Metoderna SWOT, VRIO och konsekvensanalys används. Dessa teorier används eftersom metoderna som hör till passar till detta examensarbete. Med teoriernas hjälp används senare metoderna för att hitta utvecklingsmöjligheter för museet.

4. Omvärldsanalys och trendspaning

Med omvärldsanalys menas att systematiskt bearbeta information som samlats in via omvärldsbevakning. Under omvärldsanalysen är inte alla förändringar viktiga att beakta. Det gäller att identifiera vilken information som är väsentlig. Omvärldsanalysen är en av de viktigaste sakerna som en förening kan ägna sig åt. Föreningen kan göra viktiga beslut baserat på informationen som det fått in via omvärldsanalysen. Det går att få reda på vilka risker som finns i framtiden och hur bäst förbereda sig för dem. Genom analys går det också att förberedas för kriser samt få en förståelse för hur saker i omvärlden fungerar och vad som korrelerar med varandra. Omvärldsanalys är kort och gott att dra slutsatser av omvärldsinformation. (lahcon.se, u.d.)

Syftet med omvärldsanalyser är att vara proaktiv. Att vara uppdaterad och identifiera möjliga hot är huvudsyftet. Omvärldsanalysen kan vara operativt, taktiskt och strategiskt. Det dagliga arbetet för föreningen är det operativa. Att långsiktigt planera sin verksamhet är strategiskt och att uppfölja mål och framtidsprognos är att agera taktiskt. Hur resultatet som kommer fram vid en omvärldsanalys används kan inte själva analyseraren ta ansvar för, det måste föreningen göra. En omvärldsanalys kan bli hur omfattande som helst. För att få ett bra resultat så måste du handla på ett logiskt och systematiskt sätt. I detta fall

skulle en trend i samhället kunna vara ”Ökande intresse för stickning” Händelsen/trenden som ska analyseras bör förtydligas på följande sätt:

1. Vad händer?
2. Varför händer det?
3. Vilka är konsekvenserna/positiva effekterna för föreningen?

Den praktiska delen av analysen delas in i fem områden.

1. Syfte och fokus
2. Bevakningsområde samt källor
3. Bevaka och samla information
4. Analysera informationen
5. Dra slutsatser och resultat.

Genom att göra en omvärldsanalys fås grundade beslut, en grund för strategisk planering, svar på omvärldsfrågor, koll på utvecklingen i samhället, bättre chans att förbereda sig för hot, nya affärsmöjligheter och nya idéer. (Gef & Laurent, 2014, ss. 14,16,25) I detta då trenden är ”Ökande intresse för stickning” så gäller det för föreningen att tänka ut hur museet skulle kunna dra nytta av den trenden.

Då en förening vill göra en omvärldsanalys kan den ta hjälp av sex stycken punkter för att få fram vilka hoten är för föreningen, hur göra för att föra den framåt samt hur den ska göra i framtiden. I dessa faser så analyserar föreningen sig själv. Det finns tre frågor som är speciellt viktiga att tänka på:

- Vilken information är viktig?
- Hur bearbeta informationen?
- Hur göra en konkret handling?

1. *Nya idéer.* Första fasen handlar om att föreningen har insett att det behöver nya idéer och perspektiv.

2. *Kreativ urladdning.* I den andra fasen så tänker föreningen igenom vilka faktorer som påverkar verksamheten. Faktorerna kan vara externt och internt.

Faktorena lyfts fram utifrån affärsidé. Att ställa kreativa frågor kan hjälpa t.ex. Vem ska vår förening serva i framtiden? Vem blir våra konkurrenter i framtiden? Vilken är vår konkurrensfördel i framtiden? (Gef & Laurent, 2014, s. 45)

3. Vilken betydelse har faktorerna? Deras betydelse uppskattas och läggs in i en cirkulär betydelsekarta.
4. Kunskapen om varje faktor bedöms, antingen som informationstyp eller som risk. Sedan sammanställs om det finns informationsluckor om risken eller överflöd. Eventuella risker kategoriernas som farliga eller ofarliga. Vanlig metod för den kreativa urladdningen är att använda sig av brainstorming.
5. *Informationssökning*. Informationen definieras med hjälp av verksamma personer inom företag, internet eller böcker. Informationen analyseras noga.
6. *Ny affärskarta*. I denna fas planerar föreningen för nya förutsättningar för verksamheten och skildrar förändringsprocesser. Vilka faktorer gör föreningen unik? Här kan man också analysera samband mellan händelser och konsekvenser samt nya mönster.
7. *Identifiering av handling*. Här har föreningen kommit fram till vad som borde förbättras, utvecklas och korrigeras i dess verksamhet. I detta skede är det dags att göra en plan för hur detta ska göras.
8. *Kontinuitet*. Nu när handlingsplanen är gjord är det skäl att bestämma sig för hur ofta föreningsverksamheten ska uppdateras och hur utvecklingen ska följas.
9. *Vision*. I sista fasen ska föreningen arbeta på att få fram en tydlig vision. Nu planeras vad som händer i företaget och vad det vill ska hända i framtiden. (Frankelius, 2001, ss. 31,32)

Omvärldsanalyscykeln

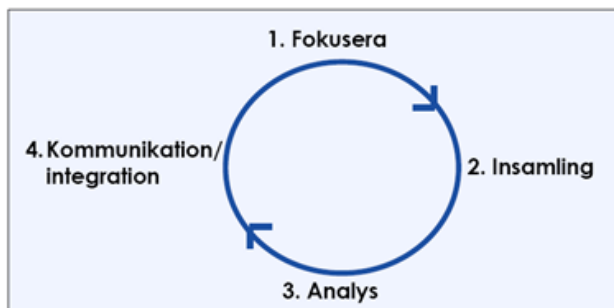

Bild 10 Omvärldscykelns faser (cerum.umu.se, 2011)

Trendspaning betyder att identifiera nya växande förändringar i samhället genom att använda sig av kvalitativa och kvantitativa metoder. Då trendspanaren identifierat dessa trender så kartläggs de och påvisas för människor som inte är lika uppmärksamma.

Trendspaningen är väldigt kreativ eftersom det inte går helt att förutspå framtiden. Alla kan ägna sig åt trendspaning bara de har verktygen som behövs. Trendspaning sker inte endast av företag och platser, spaningen kan också ske i vardagen, överallt, när som helst. Det går ut på att hitta det nya, fräscha och innovativa. (Lindqvist, 2010, s. 14)

Trendspaningen ska ske med ett öppet sinne och inte en förutbestämd syn av hur framtiden kommer att bli. Det finns flera olika teorier om framtiden som är lätta att fastna i. Ett sätt är att se på framtiden som en utopi, en värld som är svart/vit. Framtiden blir antingen bra eller dålig. Har personen ett utopiskt sätt att se på framtiden så hävdar de att allt som händer är ett bevis för deras synsätt. (Lindqvist, 2010, s. 14) Det går också att se framtiden som en spiral som hela tiden upprepas, eller som en pendel. Om framtiden ses som en pendel så ses tiden svingandes mellan två parter. Tiden är hela tiden i förändring. De som utgår från spiralen så ser att framtiden kommer att bli antingen positiv eller negativ. De ser också att teman kan återkomma men då i annan form än första gången. (Lindqvist, 2010, s. 14)

4.1 Egna observationer under sommaren 2016

Jag har observerat under sommaren i Korsnäs Hembygdsmuseum och observerat bl.a. besökarvanor och deras intressen. Jag lade märke till att besökarna till största delen var i 50-70 årsåldern. Jag lade också märke till att de flesta kom för att se de berömda Korsnäs tröjorna. De besökare som visade mest intresse för museet och dess föremål var kvinnor medan män snabbt gick genom museet och gick ut medan kvinnorna stannade kvar och tittade mer noggrant på t.ex. textilier. Jag märkte att kvinnor ställde mera frågor och var mer fascinerade av föremålen än män.

Från perioden 17.5.2016-13.8.2016 besöktes museet av ca 305 personer. I detta tal är inräknat evenemangsgäster och gäster som besökt museet dagtid under sommaren. Det talet stämmer inte riktigt eftersom många ur föreningen har skrivit i gästboken många gånger under sommaren och det bidrar till ett högre besöksantal. Museet var också stängt dagtid i maj fram till 28.6 då det började vara öppet dagtid 6 dagar i veckan. Under tiden 9.8-12.8 var museet också stängt dagtid. Under tiden 28.6-7.8 så har ca 56 dagtidsgäster skrivit i gästboken. Det blir ca 2 gäster/dag. Detta tal stämmer inte riktigt eftersom många gäster inte skrev i gästboken. 2-3/gäster per dag är mera sanningsenligt. Kan intyga efter egna observationer att det var oftast 2-3 gäster/dag. Det är ett tal som är mycket lågt och som skulle kunna vara mycket högre ifall utvecklingsåtgärderna som jag skrivit om i SWOT-analysen nedan skulle vidtas.

Eftersom antalet dagliga besökare är så lågt så gäller det att satsa på nya evenemang vid museet. Jag har undersökt evenemang vid andra hembygdsmuseer i Österbotten och kommit fram på evenemangsförslag. Evenemangsförslagen redogörs för i sammanfattningen och undersökning av andra hembygdsmuseers evenemang finns i bilagan.

4.2 SWOT-analys

Det går att använda många olika metoder för att för att trendspana, bl.a. SWOT-metoden som jag har använt mig av i detta arbete. En SWOT-analys kan också användas för att arbeta fram lämpliga strategier för att bättre hantera den framtida utvecklingen. Med SWOT-analysen kommer styrkor, svagheter, möjligheter och hot fram. Med denna analys fås en bred bild av strategin och om den är värd att satsa på. (lahcon.se, u.d.)

S = Strengths (Styrkor)

W = Weaknesses (Svagheter)

O = Opportunities (Möjligheter)

T = Threats (Hot)

4.3 VRIO-analys

En VRIO-analys kan föreningen använda för att hitta sina speciella styrkor och vad som gör föreningen konkurrenskraftigt. Metoden är uppbyggd kring fyra variabler (bild 12) som ska tas i beaktande. I första fasen så tas värdet i beaktande. Har föreningen tillräckligt med pengar för att klara av utmaningar och kommande kriser och om företaget har

kompetenserna för det. I andra skedet så ser föreningen över sina konkurrensfördelar samt vad de har som inga andra föreningar har. Näst sista steget är att se vilka delar av verksamheten som andra lätt kan kopiera. Att en förening/organisation är svårkopierad kan bero på olika saker. Fysiska resurser kan vara lätta att kopiera medan sociala resurser är desto svårare, t.ex. vänskapsrelationer och förtroende. Sista fasen är att se över hur effektivt föreningen är samt om det kan använda de resurser det har. (lahcon.se, u.d.)

4.4 Konsekvens-analys

En konsekvensanalys kan användas för att analysera en händelse eller trend kan få för konsekvenser. Konsekvenser kan vara både för föreningen och utomstående föreningar/samhälle. För att få igång en konsekvensanalys så används metaforer, t.ex. bilder som hjälpmedel och s.k. ”Tänk om” frågeställningar. Som första steg kan en bild hjälpa, oftast ett träd (bild 11). Tänk sedan över vilka trender/händelser som ska analyseras och formulera sedan dem tydligt. Bestäm sedan vem som är konsekvensanalysens frågeställare, den som är huvudpersonen. Frågeställaren kan vara du själv eller en organisation. (Gef & Laurent, 2014, s. 166)

Tillvägagångssättet är följande:

1. Beskriv hur övningen kommer att gå till och tanken bakom den.
2. Presentera trenden så att du och andra förstår den.
3. Bestäm tidsperspektivet för trenden, t.ex. 2 år framåt.
4. Rita upp ett träd. Händelsen/trenden är stammen, konsekvenserna är grenarna.
5. Gå igenom varje trend/händelse och gå igenom följande frågor:
 - a) Vad får trenden för konsekvenser för samhället?
 - b) Vad får trenden för konsekvenser för frågeställaren?
6. Dra slutsatser om möjligheter och hot för frågeställaren beroende på konsekvens.
7. Om flera träd används, gör en avslutande analys av samtliga.
 - a) Finns likadana konsekvenser i flera träd? Fördjupa dig i dem.
 - b) Ser du intressanta samband? Fördjupa dig i dem.
8. Sammanfatta helheten, hot och möjligheter. (Gef & Laurent, 2014, s. 168)

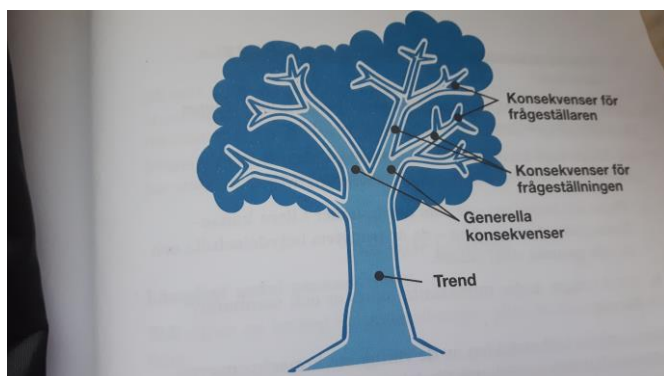

Bild 11 Konsekvensanalys modell

(Gef & Laurent, 2014, s. 167)

4.5 Tillämpning av SWOT-analys

Som första metod så använder jag mig av en SWOT-analys (figur 1). Den används eftersom den ger en bra överblick över styrkor, svagheter, möjligheter och hot. Jag har använt mig av metoden förut i skolsammanhang och tycker att den är ändamålsenlig. Den ger en bild av Korsnäs HembygdsMuseums nutida situation, och är dessutom lätt att använda. Tillämpningen av analysen sker baserat på egna observationer och slutsatser. Analysen är så omfattande för att få fram styrkorna och möjligheterna att utveckla verksamheten efter styrkorna. Jag börjar med museets styrkor. Det jag anser är dess styrkor är:

Figur 1 SWOT-analys för Korsnäs Hembygdsmuseum (Modifierad av Emma Ulfvens, 2016)

1. *Atmosfären.* Det är ett hemtrevligt museum i en fin miljö och direkt fås känslan av att bege sig in i en annan tid. Känslan av den gamla trästugan med de gamla föremålen ger en annorlunda upplevelse och det faktum att sakerna är hemgjorda, med passion och ägda av generation till generation gör att det går att känna att varje föremål har en historia och ett eget värde.
2. *Upplevelser och lärdom.* Vid besök på museet fås nya upplevelser och kontakt med föremål som inte tidigare setts eller upplevts med egna ögon i dess hemmiljö. Alla historier om föremålen och dess samling på ett och samma ställe gör att det blir en helhet som är intressant och det går att leva sig in i hur människor levde på 1800-talet. Genom att besöka museet kan gästerna lära sig om sin historia, hur folk levde i deras hemområde och få en bättre bild om varför saker är som de är idag.
3. *Intresse och igenkänning.* Att besöka museet är intressant eftersom det erbjuder ett brett utbud av föremål. Här hittas allt från gamla skedar i trä från 1800-talets mitt till utställningar av textilier från olika byar i Korsnäs. Eftersom det finns så många föremål hittas alltid nya saker att upptäcka och titta på. Nutida föremål har sina föregångare på museet och det är roligt för människor att få uppleva nostalgi då de stöter på föremål som de haft i sina egna hem eller sett hos sina mor- och

farföräldrar. Alla har en relation till föremålen som finns och har egna historier att berätta.

4. *Sysselsättning och människor.* De som arbetar med museet och dess verksamhet är trevliga och brinner för att göra det så bra som möjligt och engagerar sig i evenemang och underhåll och vill utveckla museet till det bättre. Det är en styrka att ha passionerade och engagerade människor i ledningen. Det är bra att genom museet få sysselsättning för även nya förmågor, t.ex. sommarguiderna.
5. *Fritidsaktivitet och knypunkt.* Museet och museiområdet utgör en plats att träffas, vid evenemang eller annars bara umgås i den fina miljön. Museet utgör en knypunkt. Förutom museet så är området ett bra fritidsområde för t.ex. promenader och picknick.
6. *Evenemang och kulturbärare.* Genom de evenemang som ordnas bärs kulturen vidare från generation till generation och lär de yngre om historien. Genom evenemanget "Det händer med små händer" så lär sig barn historia genom praktiskt arbete på ett roligt sätt.

Sedan följer kartläggningen av museets svagheter. De är ungefär lika många som styrkorna och är följande:

1. *Säsongsbetonat och väderberoende.* Som med många andra turistattraktioner så är detta två faktorer som nästan är avgörande för museets besökarantal. Sommarsäsongen är kort och pågår oftast under två hektiska månader. I detta fall är själva museets aktivitet begränsad till 6 veckor, då museet är öppet 6 dagar i veckan. Skulle museet vara öppet några veckor längre skulle också fler hinna komma och besöka det. Vädret spelar också en stor roll. Om det är regnigt och kallt kommer det mindre gäster eftersom folk generellt drar sig för att ägna sig åt utomhusaktiviteter, som att besöka museiområden. Om vädret å andra sidan är vackert och varmt kan det också göra att turister väljer andra aktiviteter som att åka till stranden istället för att gå besöka museet.
2. *Budget och ekonomi.* Föreningens spända ekonomi med liten budget och beroende av stöd från fonder och dylikt gör det svårt att kunna förlänga öppettiden eftersom det inte finns pengar att anställa en guide längre än 6 veckor.
3. *Liknande museum och föremål.* En svaghet är att det finns många liknande hembygdsmuseer i området, t.ex. Närpes och Korsholm. Då finns risken att turister som har besökt ett annat liknande museum inte besöker Korsnäs Hembygdsmuseum.

4. *Marknadsföring*. Generellt är marknadsföringen för museet bristfällig och ordentliga skyltar över öppettider saknas. Evenemangsuppgifter och dylikt går att hitta i loka tidningar. Museet är inte aktivt på sociala medier. Museet har en hemsida som fungerar bra med ändamålsenliga bilder och information men som borde uppdateras regelbundet.
5. *Säkerhet*. Museet borde tänka på att markera låga tak och höga trösklar eftersom folk inte är uppmärksamma på dem.
6. *Föremålsinformation*. Alla föremål i museet har inte lappar som berättar vad föremålet heter och användningsändamål.
7. *Bestående koncept*. Det bestående konceptet och det faktum att föremålen inte uppdateras ofta kan vara en anledning till att gäster inte besöker museet regelbundet. Har människor en gång besökt museet så kan det ta 10 år tills nästa gång.

Museet har också många möjligheter och förbättringspotential som skulle få det att blomstra ännu mer och dra mer besökare. Möjligheterna är:

1. *Sociala medier och marknadsföring*. Genom att börja använda sig av sociala medier och uppdatera hembygdsmuseets hemsida så skulle besökare nå lättare, samt att det skulle nå lättare ut till de unga. Sociala medier skulle vara ett effektivt sätt för folk att få reda på vad som händer utan att behöva leta i tidningar eller på lokala tv-sidor. Hemsidan skulle bli bättre bara den skulle uppdateras och mer noggrann information skulle läggas dit, såsom säsongens öppettider, guide och evenemang. En annan sak som borde finnas på hemsidan är att museet tar 2€ i inträdesavgift vilket många besökare är omedvetna om.
2. *Trender och evenemang*. Eftersom museet är ett perfekt ställe att komma i kontakt med naturen och egengjorda föremål skulle det vara en idé att försöka nå de moderna turisterna/besökarna som vill ta del av natur, lugn atmosfär och det handgjorda och naturvänliga. På museet skulle det kunna ordnas evenemang/kurser som t.ex. "Tillverka ditt eget smör, tygväskor, sticknings/virknings-kurser" som skulle dra dem som är intresserade av det hållbara levernet. Museet skulle också dagligen kunna ha kaffeservering med något litet bakverk för billigt pris som skulle locka turister.
3. *Mission och vision*. Genom att skaffa en klar mission och vision, som berättar vad museet gör och varför så skulle den kunna användas som marknadsföring. Genom att understryka atmosfären, passionen för hembygden och bevarandet av kulturen

så intresserar det folk. Det är viktigt att säga vad föreningen gör men det är viktigare att säga varför.

4. *Säkerhet.* Utveckla säkerheten genom att markera låga tak och höga trösklar samt införskaffa en första hjälp låda samt ordentlig förvaring av brandsläckare och brandfilt.
5. *Föremålsinformation.* Alla föremål i museet borde ta en lapp som förklarar föremålets namn och användningsändamål.
6. *Textilbevaring.* Mattorna i museet skulle kunna täckas över med genomskinlig plast för att de inte ska nötas då de går på.

Möjligheterna är många men det finns också hot för museets framtid. Hoten är följande:

1. *Besökare och intresse.* I takt med generationsförändringar så finns risken att kommande generationer tappar intresse för det gamla. Det kan vara så att yngre människor inte har samma intresse för museiverksamhet som äldre eftersom de inte känner en koppling med föremålen eftersom de inte har erfarenhet av dem, eller för att de känner att de är så annorlunda än de föremål som de är vana med.
2. *Minskning i antalet besökare.* Mindre besökare leder i sin tur till mindre bidrag vilket gör att museet inte har samma resurser att röra sig med vilket gör att verksamheten blir lidande. Mindre pengar leder till mindre resurser att ordna evenemang med, mindre resurser att betala för sommarguiden som leder till kortare öppettider osv.
3. *Verksamhetens framtid.* Om intresset för verksamheten inte finns så finns det ingen i framtiden som vill ta över verksamheten och fortsätta vilket i sin tur leder till dess undergång. Om intresset för verksamheten avtar hos dem som är aktiva nu kan verksamheten gå mot ett snabbare avslut.

Den viktigaste punkten att ta vara på är möjligheterna för verksamheten och fördjupa sig i dem för att vidare utveckla dem och i sin tur minimera att riskerna/hoten minskar. För att sammanfatta SWOT-analysen ges nu förbättringsförslag för museet i korthet.

1. *Satsa på sociala medier.* Genom dem skulle det lättare gå att meddela om vad som för nuvarande pågår och hur vardagen ser ut och bilder skulle läggas upp regelbundet. Förutom sociala medier skulle marknadsföring i form av öppet skyltar och informationsskyltar göra att det skulle vara lättare för folk att lägga märke till museets existens. Ute vid byvägen intill skulle kunna finnas en öppetskylt så folk

skulle lättare se när museet är öppet utan att behöva gå fram till museets dörr för att läsa information.

2. *Trendiga evenemang.* På museet skulle det kunna ordnas evenemang/kurser som t.ex. ”Tillverka ditt eget smör, tygväskor, sticknings/virknings-kurser” som skulle dra dem som är intresserade av det hållbara levernet. Detta är evenemang som inte skulle kosta mycket pengar att genomföra. Det skulle ge inkomster. Att satsa på evenemang lönar sig då mängden dagliga gäster är så lågt.
3. *Mission och vision.* Genom att understryka atmosfären, passionen och bevarandet av kulturen intresserar det folk. Det är viktigt att säga vad föreningen gör men det är viktigare att säga varför. En väl fungerande mission och vision drar besökare eftersom det på ett lockande sätt beskriver varför just Korsnäs Hembygdsmuseum är värt ett besök och vad som gör just det museet speciellt.
4. *Servering.* Genom att ha en liten kaffeservering skulle förbifarande lockas in till museet och kunna avnjuta en fikastund ute på gården.

4.6 Tillämpning av VRIO-analys

En VRIO-analys kan också användas i detta fall för att få fram vad Korsnäs Hembygdsmuseum har för värdefulla och unika egenskaper samt dess konkurrenskraftighet och möjlighet att konkurrerar med andra liknande verksamheter. Jag använder mig av den här analysmetoden för att jag är bekant med den från förr och tycker att den är bra eftersom den också tar upp vad andra likande verksamheter kan kopiera från Korsnäs Hembygdsmuseum. Jag hade en telefonintervju med Korsnäs Hembygdsförenings ordförande Kerstin Sjöstrand. Jag valde att fråga henne eftersom jag är välbekant med henne efter att ha arbetat på museet under sommaren 2016 och för att hon har intresse, åsikter och kunskap om museets verksamhet. Jag sammanställde åtta frågor rörande museets utveckling, hot och hur hon tror att hembygdsmuseets verksamhet kommer att se ut i framtiden. Jag valde att fråga henne dessa frågor eftersom de motsvarar syftet att få fram en möjlig framtidsutsikt för hembygdsmuseet samt vad hon tror kommer att hända med museet i framtiden. Hennes svar som passar i VRIO-analysen implementeras. Resultatet av analysen är mina egna åsikter samt Kerstin Sjöstrands. Intervjufrågorna finns i bilagan.

V = Valuable (Värdefulla faktorer)

R = Rare (Ovanliga egenskaper)

I = Imitate (Imitera)

O = Organization (Organisation)

(lahcon.se, u.d.)

Valuable står för föreningens resurser och möjligheter att hantera de hot som finns mot verksamheten. Här ses föreningen över och ser om har de resurser som behövs för att vara konkurrenskraftigt. Rare står för verksamhetens sällsynthet och vad som ger det konkurrenskraftighet. Imitate står för om museets koncept är lätt för andra att kopiera eller inte. Organization handlar om museets effektivitet. Kan det utnyttja sina resurser?

(lahcon.se, u.d.)

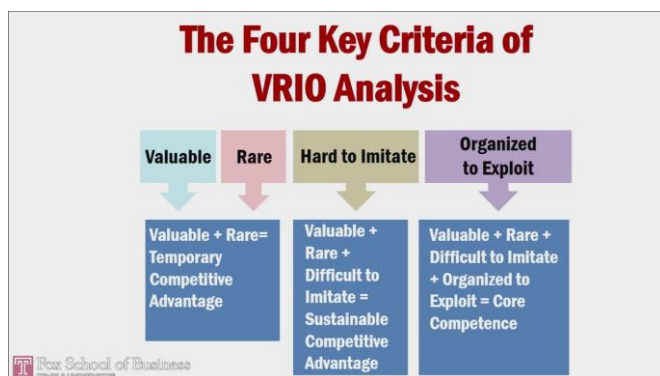

Bild 12 VRIO-analysens kriterier (fox.temple.edu, u.d.)

1. *Valuable*: Museets styrkor är den kunskap som de gamla inom föreningen har om föremålen. Svagheten är att den kunskapen försvinner då de dör. Yngre medlemmar har inte samma kunskap om föremålen som de äldre och kan inte återberätta föremåls historia på samma sätt. En styrka är också att museet är lättillgängligt. Trösklarna för att besöka det och prata med folk är låga. Sammanfattat så är hantverkskunskapen och den gedigna samlingen föremål museets styrkor. (Sjöstrand)
2. *Imitate*: Det finns saker hos verksamheten som lätt kan kopieras av andra, t.ex. evenemang, museiföremålen som även förekommer i andra museer. Själva konceptet liknar andra hembygdsmuseum med 1800-tals tema. (Ulfvens)
3. *Rare*: Det som gör Korsnäs museum så speciellt är de originella, stickade Korsnäströjorna som inte förekommer på andra ställen och är speciellt för Korsnäs och dess byar. Det som också gör museet speciellt är att det är centralt i Korsnäs By och är lättillgängligt från Strandvägen. En specialitet är också vindsloftet med 40- och 50-tals föremål. (Ulfvens)
4. *Organization*: Hur verksamheten ser ut i framtiden beror på hur bra föreningen arbetar nu. Framtiden ser ljus ut och yngre förmågor har tillkommit (55år-60+)

Efter arbetslivet kan man gott arbeta ännu 15-20 år i föreningslivet. För att få verksamheten att leva vidare så gäller det att komma på ett nytt sätt att visa föremål på och ordna nya evenemang och program. Verksamheten dör om den stagnerar, det måste hela tiden hända något nytt. Det måste bli bättre hela tiden samtidigt som kvaliteten på tjänsten måste vara hög. Man måste ha respekt för besökarna och ha hög kvalitet på evenemang och dagliga verksamheten. Verksamheten kommer att leva vidare genom besök av skolklasser, olika hem och att regelbundet byta ut styrelsemedlemmar för att få in nya idéer i verksamheten. Jag tror att Korsnäs Hembygdsmuseum kommer att finnas om 10-15 år och att nya engagerade, ivriga förmågor kommer att föra vidare verksamheten. (Sjöstrand)

4.7 Tillämpning av Konsekvensanalys

För att tillämpa en konsekvensanalys måste en frågeställning/påstående användas. Jag använder mig av scenariot ”Mindre verksamhet vid Korsnäs Hembygdsmuseum”. Jag kommer att gå igenom konsekvenserna för museet och samhället (Korsnäs Kommun). Jag valde denna metod eftersom den fungerar bra för denna frågeställning. Resultatet är baserat på egna åsikter samt Kerstin Sjöstrands svar i telefonintervjun.

1. *Konsekvenser för samhället:* Om museet skulle försvinna skulle det vara en förlust. Förlust för framtida generationer. För yngre människor skulle det bli en sorts rotlöshet, identitetsförvirring, vissa skulle kanske inte veta varifrån de kommer och sin historia. Relationen mellan gamla och unga skulle minska eftersom de nu stärks genom talkoarbete på museigården. Det är bra att gamla och unga kan arbeta tillsammans och lära sig av varandra. Talkoarbete gör att gamla och unga förstår varandra bättre och knyter ihop dem så att de har något gemensamt och något att prata om. (Sjöstrand)
2. *Konsekvenser för museet:* Färre besökare vid museet leder till mindre bidrag från fonder vilket leder till att verksamheten får dra in på t.ex. evenemang, öppettider eftersom det får mindre pengar och inte kan betala en guide för lika lång tid längre. Om detta pågår över en lång tid får museet lov att stänga och möjlighet att ta del av alla värdefulla föremål försvinner. (Ulfvens) Ett hot för framtiden är att informationen om föremålen försvinner, därför borde katalogiseringen av föremålen fortsätta och inte lämnas på hälft. Andra hot för verksamheten är att byggnaderna och området förfaller eftersom talkoandan minskar och för att föreningen inte har pengar att anställa en person året runt för att se efter byggnaderna och området. (Sjöstrand)

3. *Möjligheter för samhälle:* Vid ett scenario av mindre aktivitet vid museet kan samhället (t.ex. invånarna i kommunen) betala årsavgifter från upprätthållande av verksamheten, uppmuntra invånarna i Korsnäs till att utnyttja området och rekommendera museet till bekanta långväga ifrån. Skolor och grupper skulle kunna göra utflykter till museet till en tradition som återkommer varje år. (Ulfvens)
4. *Mönster och samband.* Mönster och samband mellan museum och samhälle är att båda förlorar på mindre verksamhet vid museet. Museet förlorar pengar och samhället förlorar en del av sin kultur. (Ulfvens)
5. *Konsekvenser, hot och möjligheter.* Konsekvenser kommer för både museum och samhälle. Museets hot och möjligheter är samma, båda tappar värde och sysselsättning och har möjlighet att stödja varandra genom att uppmuntra till kulturverksamhet. (Ulfvens) Det som borde utvecklas är sätt att visa föremålsinformation till besökarna, bl.a. ha noggrannare beskrivningar av föremålens användningssätt osv. I framtiden skulle det kunna finnas skärmar som besökare själva kunde söka föremålsinformation på. En annan utvecklingsfråga är hur föremålen ska bevaras i framtiden och var förvara och hur museet ska ta emot nya föremål. (Sjöstrand)

5. Resultat och förslag för framtiden

Omvärldsanalys och trendspaning handlar om att se trender i sin närmiljö och minimera risker för framtiden. Syftet med teorierna och metoderna är alltså att vara proaktiv och förbereda Korsnäs Hembygdsmuseum för eventuella motgångar i framtiden genom att utveckla verksamheten, både den dagliga och evenemang. Riskerna kom fram i SWOT-analysen och kan vara minskning i antalet gäster och ointresse för museiverksamhet. För att hitta trender i Korsnäs Hembygdsmuseum's närmiljö så har jag observerat gästantal och konstaterat att den dagliga verksamheten behöver utvecklas samt att nya evenemang behöver ordnas för att locka människor till museet. För att få fler besökare behövs marknadsföring på sociala medier och hemsida samt ordnas nya evenemang för människor i alla åldrar för att få museiintresset att leva vidare. Ansvar för uppdatering av sociala medier och hemsida skulle kunna rotera så att alla i föreningen skulle få prova på och lära sig att använda sig av dem. En utomstående skulle också kunna sköta de uppgifterna, t.ex. en praktikant.

Genom SWOT-analysen hittades svagheter i verksamheten som kan åtgärdas och på så vis minimeras hot för föreningens framtid. I analysen hittades styrkor som kan användas som

marknadsföring, t.ex. miljön och föremålen. Genom VRIO-analysen upptäcktes museets konkurrenskraftighet och unika egenskaper. De unika egenskaperna hos museet som hittades i analysen kan användas för att utveckla evenemang och kan dras nytta av i den dagliga verksamheten, t.ex. Korsnäströjan och dess popularitet. Det är viktigt att veta konsekvenser som kan uppstå om Korsnäs Hembygdsmuseum inte utvecklas och antalet besökare minskar, dessa kom fram i konsekvensanalysen. Genom analysen konstaterades det att museet är värdefullt för att det bland annat knyter samman människor i olika åldrar samt att museet innehar en stor del av Korsnäsnejdens identitet, som t.ex. föremål. Evenemanget bondbröllop skulle kunna bli återkommande tillställning vart annat år. Lantdagen skulle kunna säkras genom att arrangeras inomhus i UF-lokalen i Korsnäs om dåligt väder väntas.

Jag har undersökt evenemang vid andra hembygds museer i Österbotten och hittat evenemang som skulle kunna ordnas. Jag valde att ta fasta på dessa exempel eftersom jag tycker att de skulle passa Korsnäs Hembygdsmuseum bäst eftersom museet har de resurser som behövs för att ordna dem.

1. *Motion*, yoga och meditations tillfällen eftersom området är vackert, stort och sådana aktiviteter är populära.
2. *Örtskola*, läran om olika användningssätt eftersom på museiområdet finns en örtodling.
3. *Konstutställningar*, eftersom det har lockat många besökare till närliggande Prästgårdsmuseum då det har ordnats konstutställningar där.
4. *Stickcafé*, eftersom det är populärt att sticka och Korsnäströjans popularitet skulle dras nytta av.

6. Sammanfattning

Efter att ha undersökt Korsnäs Hembygdsförenings verksamhet och undersökt andra museers evenemang och verksamhet så jag tror att det finns hopp för den även i fortsättningen eftersom verksamheten har stor potential och den kan utvecklas. Förändringarna som behöver göras kostar inte mycket pengar, mest intresse. De nya evenemang som jag gett förslag på är också billiga att ordna.

Genom att satsa på marknadsföringen, utveckla evenemangen för att passa en ung publik och regelbundet förnya den dagliga verksamheten så minimeras hoten för dess framtid. Genom att hela tiden sträva efter nya idéer och vilja göra museiupplevelsen bättre samt

genom att få drivna människor att arbeta för verksamheten, så hålls den vid liv och gör att vi i framtiden får njuta av hembygdsupplevelsen i framtiden såsom vi får göra idag.

Syftet med examensarbetet är att försöka få fram en framtidsutsikt genom att utveckla verksamheten och ordna nya evenemang. Jag har nått mitt syfte genom att analysera Korsnäs Hembygdsmuseum och därifrån få utvecklingsmöjligheter samt undersökt andra hembygds museers evenemang och utgående från dem gett förslag på vilka som också skulle kunna ordnas vid Korsnäs Hembygdsmuseum. Jag har också analyserat vikten av hembygds museets inverkan på samhället och vilka konsekvenserna skulle bli om verksamheten avtog.

Källförteckning

- antyda.se*. (2016). Hämtat från <http://antyda.se/hembygdsmuseum/>:
<http://antyda.se/hembygdsmuseum/> (Hämtat 25.10.2016)
- cerum.umu.se*. (2011). Hämtat från www.cerum.umu.se:
http://www.cerum.umu.se/digitalAssets/73/73859_omvrldsbevakning-i-vsterbotten.pdf (Hämtat 21.10.2016)
- Ekman, C. (2012). *Trender & trendspaning : hur trender uppstår, hur man kan förutspå framtidens trender samt vad det innebär att arbeta med trendspaning*.
- fox.temple.edu*. (u.d.). Hämtat från www.fox.temple.edu:
<https://www.fox.temple.edu/vault/video/vrio-analysis/> (Hämtat 21.10.2016)
- fox.temple.edu*. (u.d.). Hämtat från www.fox.temple.edu:
(<https://www.fox.temple.edu/vault/video/vrio-analysis/>) (Hämtat 21.10.2016)
- Frankelius, P. (2001). *Omvärldsanalys*. Sverige: Liber.
- Gef, L., & Laurent, J. (2014). *Omvärldsanalys i praktiken*. Kina.
- Höglund-Rusk, H., Hofman, B., & Mannfolk, I.-B. (2011). *Korsnäsbygden 1*. Vasa: Korsnäs Hembygdsförening r.f.
- Höglund-Rusk, H., Hofman, B., & Mannfolk, I.-B. (2012). *Korsnäsbygden 2*. Vasa: Korsnäs Hembygdsförening r.f.
- Höglund-Rusk, H., Hofman, B., & Mannfolk, I.-B. (2015). *Korsnäsbygden 3*. Vasa: Korsnäs Hembygdsförening r.f.
- korsnäs.hembygd.fi*. (u.d.). Hämtat från www.korsnäs.hembygd.fi:
(http://korsnas.hembygd.fi/pa_svenska/museet/utställningar/lantbondstugan/) (Hämtat 21.10.2016)
- korsnäs.hembygd.fi*. (u.d.). Hämtat från <http://korsnas.hembygd.fi>:
http://korsnas.hembygd.fi/pa_svenska/museet/utställningar/loftsbyggnaden/ (Hämtat 25.10.2016)
- lahcon.se*. (u.d.). Hämtat från www.lahcon.se: <http://www.lahcon.se/analytisk-strategi/frameomvarldanalys/introomvarldsanalys/index.htm> (Hämtat 24.10.2016)
- lahcon.se*. (u.d.). Hämtat från www.lahcon.se: <http://www.lahcon.se/analytisk-strategi/frameomvarldanalys/faktorer/index.htm> (Hämtat 24.10.2016)
- lahcon.se*. (u.d.). Hämtat från www.lahcon.se: <http://www.lahcon.se/analytisk-strategi/frameomvarldanalys/diskfragor/index.htm> (Hämtat 24.10.2016)
- lahcon.se*. (u.d.). Hämtat från www.lahcon.se: <http://lahcon.se/analytisk-strategi/framemetoder/vrioanalys/> (Hämtat 24.10.2016)
- lahcon.se*. (u.d.). Hämtat från www.lahcon.se: <http://www.lahcon.se/analytisk-strategi/frameomvarldanalys/metoder/index.htm> (Hämtat 21.10.2016)

- lahcon.se*. (u.d.). Hämtat från [www.lahcon.se](http://www.lahcon.se/analytisk-strategi/frameomvarldanalys/metoder/index.htm): <http://www.lahcon.se/analytisk-strategi/frameomvarldanalys/metoder/index.htm> (Hämtat 24.10.2016)
- lahcon.se*. (u.d.). Hämtat från [www.lahcon.se](http://lahcon.se/analytisk-strategi/framemetoder/vrioanalys/): <http://lahcon.se/analytisk-strategi/framemetoder/vrioanalys/> (Hämtat 21.10.2016)
- Lenlund, V. (u.d.). *Korsnäs Hembygdsmuseum*. Korsnäs Hembygdsförening r.f.
- lerdell.com*. (u.d.). Hämtat från [lerdell.com](http://www.lerdell.com/om-oss/lerdellipedia-ordlista/swot-analys-definition/): <http://www.lerdell.com/om-oss/lerdellipedia-ordlista/swot-analys-definition/> (Hämtat 21.10.2016)
- leredell.com*. (2009). Hämtat från [www.leredell.com](http://www.leredell.com/om-oss/lerdellipedia-ordlista/omvarldsanalys-definition/): <http://www.leredell.com/om-oss/lerdellipedia-ordlista/omvarldsanalys-definition/> (Hämtat 24.10.2016)
- Lindqvist, M. (2010). *Trendspaning - Trendspanarens handbok*. Sverige: Liber.
- Mannfolk, I.-B., Nummelin, R., & Nyström, C. (2005). *Att väcka minnen till liv*. Vasa: Korsnäs Hembygdsförening.
- museiportalenosterbotten.fi*. (u.d.). Hämtat från [www.museiportalosterbotten.fi](http://www.museiportalosterbotten.fi/museer-i-osterbotten/): <http://www.museiportalosterbotten.fi/museer-i-osterbotten/> (Hämtat 24.10.2016)

1 Bilagor

Intervjufrågor till Kerstin Sjöstrand:

1. Vad anser du borde utvecklas i museet/på museiområdet?
2. Vilka tycker du är museets styrkor?
3. Vilka hot finns mot verksamheten i framtiden?
4. Vad tror du skulle hända om hembygdsmuseet avslutade sin verksamhet?
5. Hur tror du verksamheten ser ut om 5-10 år?
6. Hur har mängden besökare i år skilt sig från tidigare år?
7. Varför tror du att mängden besökare vid hembygdsevenemang har minskat i jämförelse med 10-20 år sedan?
8. Vad ska göras för att få fler unga intresserade av verksamheten?

Bilaga 1 Intervju med Hembygdsföreningens ordförande

Undersökning av förekommande evenemang vid hembygds museer i Österbotten:

Pörtom Hembygds museum:

Veteranbilsutställning

Konstutställningar

Sommarmarknad

Allsångskväll

(www.museiportalosterbotten.fi/museum-a-o/museum/27-portom-hembygds-museum)

Replot Hembygds museum:

Påskfest för barn

Filmkvällar

Sim och rodd tävlingar

Volleybolltävlingar

(<http://www.museiportalosterbotten.fi/museum-a-o/museum/56-replot-hembygds-museum>)

Petalax Hembygds museum:

Sommarteater

Kardningskurs

Loppis

Berättarkvällar

Allsångskväll

(<http://www.museiportalosterbotten.fi/museum-a-o/museum/90-petalax-hembygds-museum>)

Stundars, Solf:

Mat & Hantverkskvällar

Våffelonsdagar

Barnkalas

(<http://www.museiportalosterbotten.fi/museum-a-o/museum/57-stundars>)

Närpes Hembygdsmuseum:

Berättarcafé

Emigrantfest

(<http://www.museiportalosterbotten.fi/museum-a-o/museum/80-ojskogsparken>)

Brages Friluftsmuseum, Vasa:

Sportlovsöppet

1. Maj firande

Barnens dag

Skördemarknad

Lucia kröning

Stickcafé

(<http://www.museiportalosterbotten.fi/museum-a-o/museum/36-brages-friluftsmuseum>)

Pedersörnejdens hembygdsmuseum:

Konstutställningar

Julmarknad

Spelmansgudstjänst

Tillverkning av örtbuketter

Yoga

(<http://www.museiportalosterbotten.fi/museum-a-o/museum/38-pedersorenejdens-hembygdsmuseum>)

Bilaga 2 Evenemang vid Österbottniska hembygdsmuseum